

VIVAT VARHANY

CHVALOZPĚV PRO VARHANY

VARHANNÍ KONCERT

ONDŘEJ BERNOVSKÝ & MAREK PIŠL

PLZEŇ–LITICE, KOSTEL SV. PETRA A PAVLA

28.8.2015 / 20:00

v Plzni dne 5. 9. 2015

Mimořádně teplý konec léta 2015 ozářil stříbrný zvuk litických varhan – shodou okolností se tak stalo v nezapomenutelné datum 28.8. v osm hodin večer. Měsíc byl tou dobou v úplňku.

Dlouho jsem se na tu chvíli těšil, dlouho jsem ji připravoval; okolnosti byly mimořádně příznivé, čehož si vážím. Po dlouhých úvahách ve mně uzrála myšlenka navazující na moji dlouhodobou snahu představovat široké veřejnosti královský nástroj skrze vjemy nevšední a v co nejvyšší možné kvalitě ve všech ohledech, propagaci a grafický design nevyjímaje. Letos jsem zmíněnou snahu o obohacování varhanní kultury již pojmenoval a zároveň jsem zpracoval grafickou značku – VIVAT VARHANY.

Koncerty pojmenovávám; v případě litického varhanního koncertu jsem zvolil název – Chvalozpěv pro varhany – podle stejnojmenné básně, jejíž recitace se stala základním stavebním kamenem koncertu a pro posluchače rovněž překvapivým momentem programu.

Koncert vnímám jako povznášející výsledek spolupráce dvou mladých varhaníků – vrstevníků stojících ještě na prahu uměleckého života. Rovněž to byla forma rouzloučení se s Ondřejem Bernovským, který

hned druhý den po koncertu odjel na studijní stráž do Holandska v rámci programu Erasmus+. Ondřej mj. vyhověl mé prosbě a pro příležitost koncertu nacvičil renesanční dílo od Thomase Tallise. To významnou měrou podpořilo koncepci programu. Tématem večera totiž byla cykličnost, repetičnost, na níž byla postavena mj. recitace.

V Liticích nás vítal plný kostel; Chvalozpěv se přišlo poslechnout kolem devadesáti lidí. To nás převelmi povzbudilo. (Podotýkám, že tou dobou v Plzni probíhal široce propagovaný festival obřích loutek.)

Po zhasnutí stropních světel se utvořila mimořádná atmosféra. Kostel ozařovaly svíce vkusně rozmístěné též na kazatelně a zábradlí kůru, skrze vitráže vnikalo do presbytáře namodralé světlo z reflektorů rozmístěných u kostela. V kostele nastalo soustředěné ticho – mimořádnému množství posluchačů navzdory.

Koncert slavnostně zahájil souzvuk všech tří litických zvonů včetně toho nejstaršího na Plzeňsku, sv. Petra a Pavla. Mystická chvíle ... Ještě za znějícího zvonobití vpluly do prostoru první jemné improvizací harmonie. Ty posléze rozšířila recitace Chvalozpěvu, jenž ve střední části vygradoval, aby se posléze vrátil do jemného zasnění. Meditační rozpoložení vzápětí

rozvířila virtuózní Toccata e–moll od J. S. Bacha zakončená hutnou fugou s krásným tématem. Po doznění dlouhého varhanního pléna posluchače překvapila vtipná kompozice Capriccio sopra il cucu od J. C. Kerlla imitující kukačku na jemný rejstřík Copflauto 4'. Canzona Terza od Girolama Frescobaldiho předvedla samostatně znějící Principál 4' a některé další výjimečnější kombinace. Naším záměrem bylo skrze Canzonu představit posluchačům bohatou paletu kombinací, které nevelké osmirejstříkové varhany nabízí. Krátké praeludium a fuga f–moll z unikátní sbírky Ariadne Muzica vnesla do prostoru nebývale teskné nálady, na než pak navázala velmi dramatická Rossiho Toccata settima. Ta se bohatě variovala, až nakonec vygradovala skrze nečekané chromatické postupy do plného čistého dur. Variačně zpracovaný chorál Felix namque od Thomase Tallise působil meditačně až extaticky, kostel doslova ozářil; soudobě až nadčasově působící dílo mohlo v posluchačích připomínat cyklickou hudbu Philipa Glasse. Jakmile se z kostelní lodi vytratilo hutné plénum, sneslo se pohazení krátkého Fischerova praeludia B–dur a po něm pak od téhož autora radostná jemná Ciaccona F–dur evokující ve mně běh lidského života. Koncert završila rozevlátá slavnostní Toccata Quinta od kosmopolitního skladatele Georga Muffata. Prostor po fascinujících variacích naplnilo dlouhé durové finále v plném plénu varhan.

Koncert pak v lidech dozníval v přílehlých farních prostorách, kde byl připraven malý raut s italskými specialitami a kde si posluchači u sklenky dobrého

vína vyměňovali čerstvé hudební prožitky též za účasti interpretů.

Z koncertu vznikl kvalitní audiozáznam, který se stal nejenom upomínkou onoho večera, ale i cennou zprávou o zvuku litických varhan.

Závěrem bych vyslovil několik upřímných poděkování. V první řadě děkuji Koinonii Jan Křtitel za vstřícné jednání, znamenitou komunikaci a spolupráci a za vkusně připravené nasvícení kostela.

Děkuji občůdku Aggeo s. r. o. za výtečný raut s italskými specialitami.

Velmi si vážím sponzora, velkoobchodní společnosti s klikami Twin s. r. o. Bez takového partnera by se koncert nemohl uskutečnit v takové podobě, v jaké se uskutečnil. Můj vděk ještě podporuje mimořádně pružná a korektní komunikace firmy Twin. Nesetkávám se s takovou komunikací zrovna běžně, bohužel.

Moc děkuji Nadaci život umělce, která vyhověla žádosti v rámci červencové výzvy a na svém jednání 8. září 2015 již uskutečněný projekt *Chvalo zpěv pro varhany* podpořila. Vážím si toho, že existuje taková organizace se zájmem o aktivity mladých umělců.

Děkuji panu Givannimu Pradellovi, že si před koncertem udělal čas pro údržbu a ladění varhan po teplotních extrémech již trochu vyčerpáných. Pan Pradella zrestauroval litický nástroj v pravdě mistrně.

Srdečně děkuji. Vivat varhany!
Marek Pišl, organizátor

Ohlasy posluchačů

Ahoj Marku,
moc gratuluju k dnešnímu koncertu, byl to pro mě silný zážitek. Přispěly k tomu především varhany a celková atmosféra v kostele, ale i to, co jste předvedli. První číslo bylo velmi povedené, zvony, emotivní recitace, krásně doplněno o improvizaci, moc pěkné. Ale nejvíc mě dostal Rossi ☺. Smekám, jste dobří, jen tak dál. Mimochodem plakáty a programy taky velmi povedené. Myslím, že dobře vystihovaly atmosféru, která při koncertě v kostele panovala. Ráda přijdu i na další z Tvých „vizi“.
I.

Zdravím Vás, Marku.
Děkuji za opravdu nádherný koncert. S kamarádkou jsme Vás obdivovaly, co jste ve svém útlém věku dokázal. Ono se to nezdá, ale je to spousta starostí a zařízení. Nebál jste se ani vystoupit před publikum. Atmosféra při svíčkách byla úžasná, musím uznat, že netleskání opravdu pomohlo atmosféru udržet.

Jediné co snad chybělo, bylo kadidlo či nějaká podobná vůně. Pak by byly všechny smysly spokojeny ☺.
Přeji mnoho úspěchů do budoucnosti.
V. K.

/ bezprostředně po koncertu /
Posluchačka z Litic mi tiskla ruku se slovy:
„Byla to modlitba.“

/ bezprostředně po koncertu /
Pevný srdečný stisk ruky ...
„Jsem z muzikantské rodiny zabývající se výrobou nástrojů ...
Přijel jsem si vás poslechnout z Krkonoš. Děkuji vám, byl to zážitek!“
Pak pár slov o tom, jak spleť se k němu informace o koncertu dostala.
Neuvěřitelné.
To se mi vrylo hluboko do nitra ...

